

Skrive- og fortælleopgaver med afsæt i FAMILIEBILLEDER, fortælling 1-20

Fortælling 1:

A:

Hvad er en familie?

Lav en skriftlig udredning af, hvordan fortællingen indkredser det, den opfatter som en *familie*.

Gå på sporjagt på internettet med det formål at få styr på, hvor familiebegrebet kommer fra, og hvordan det i forskellige sammenhæng bliver defineret. Kommentér nogle markante eksempler på de opfattelser, du finder.

B:

Tag udgangspunkt i fortælling 1, side 22. Forklar, hvorved irokeser-stammens opfattelse af familien (ifølge Lewis H. Morgan og Friedrich Engels) adskiller sig fra de herskende forestillinger i de omgivende hvide indvandrersamfund i USA.

C:

Undersøg, hvad fortælling 1 bruger nøgleordene *Gud* og *gener* til.

Inddrag og kommentér billedet og billedteksten på side 13.

Fortælling 2:

A:

Brug fortælling 2 og tekst 2 fra kildesamlingen på bogens hjemmeside som afsæt for en kort fortælling. Den skal handle om mennesker i jæger-, samler- og fangerkulturer, om hvordan de lever sammen i grupper i total afhængighed af sig selv og hinanden.

B:

Giv et kort referat af, hvordan fortælling 2 fremstiller konsekvenserne af bondesamfundenes opståen og udvikling med fokus på køn og familie.

Fortælling 3:

A:

Giv eksempler på, hvordan fortælling 3 belyser ligheder og forskelle mellem græske og romerske kulturtræk, som de kommer til udtryk i forbindelse med seksualitet.

Lav en sporjagt på internettet, og vurder på den baggrund, om fortællingens opfattelser synes holdbare.

B:

Hvordan beskriver og forklarer fortælling 3, hvordan mennesker i de antikke samfund opfatter *husstand* og *familie* som? Inddrag også synet på kvinders og mænds roller og deres relationer til hinanden.

C:

Hvad sker der med de dominerende opfattelser af krop, køn og seksualmoral i det tidsrum, hvor kristendommen går fra at være en undergrunds- og minoritetsreligion til at blive statsreligion i Romerriget?

Fortælling 4:

A:

Hvordan ser en romersk iagttager på germanernes opfattelse af familien og af relationerne mellem mænd og kvinder?

Brug fortælling 4 og tekst 31 fra kildesamlingen på bogens hjemmeside, når du besvarer spørgsmålet.

B:

Hvad betød slægt og familietilhørsforhold for mænd og kvinder i middelalderens samfund?

Giv eksempler fra fortælling 4, og kommentér dem.

C:

Hvordan fremstiller fortælling 4 den katolske kirkes yderst komplekse syn på kvinden?

Lav en sporjagt på internettet som baggrund for at kommentere og kritisere fortællingen.

Fortælling 5:

A:

Hvor lang en historie har *kernefamilien*?

Hvad er fortællingens svar på spørgsmålet?

Find også eksempler på, hvad forskellige historikere og samfundsforskere mener om det samme spørgsmål.

Fortælling 6:

A:

Hvordan forklarer fortælling 6, at forfølgelsen af hekse får en så stor udbredelse netop i reformationstiden?

Lav en sporjagt på heksesager i Danmark – og vælg en ud til nærmere undersøgelse.

B:

Hvilket billede giver fortælling 6 og de illustrationer, som supplerer fortællingen, af den såkaldte *heksesabbat*? Og diskutér, om der er grundlag for en opfattelse af, at kulturkampen mod hekse og hekseri handler om at kontrollere seksualiteten og disciplinere kroppen.

Fortælling 7:

A:

Hvordan hænger indførelsen af enevælden i 1660 ifølge fortælling 7 sammen med synet på slægt og familierelationer?

Diskutér, hvad overgangen fra valg- til arvekongedomme kom til at betyde, og hvordan bestemmelserne harmonerer med de ændringer i opfattelsen af individ og fællesskab, og hvad det ellers får af konsekvenser for stændersamfundet og i udviklingen af det borgerligt dominerede samfund, som var på vej frem.

B:

Skriv en kort fortælling om, hvad det efterhånden voksende råderum for individet fik af konsekvenser for de forestillinger, mennesker gjorde sig om deres slægt, familie og fremtidige livsmuligheder.

C:

Skriv en fortælling om, hvorfor adgangen til at indgå ægteskab langt fra var åben for alle i stændersamfundet.

Fortælling 8:

A:

Find og kommentér med afsæt i fortælling 8 nogle eksempler på, hvordan synet på opdragelse og disciplinering kommer under forandringspres i 1700-tallet.

B:

Hvilket lys kaster fortælling 8 og tekst 51 i kildesamlingen på hjemmesiden over pietismens moralværdier og dens syn på familie og opdragelse.

Fortælling 9:

A:

Hvordan fremstiller fortælling 9 det herskende borgerlige ægteskabsmønster og synet på seksualitet?

B:

Giv eksempler på de meget forskellige opfattelser af, hvad mænd og kvinder kunne tillade sig, og diskutér betydningen af denne dobbelte moralske standard på seksuallivets område. Inddrag eventuelt tekst 73 og 75 fra den digitale kildesamling her på hjemmesiden.

Fortælling 10:

A:

Hvordan adskiller de forskellige sociale gruppers situation sig fra hinanden, når det drejer sig om seksualadfærd, samliv og ægteskab.

B:

Brug fortælling 10 som afsæt for en udredning af, hvordan en *husstand* og et *hjem* adskiller sig fra hinanden. Og sammenlign med resultatet af nogle ordbogsopslag.

Fortælling 11:

A:

Hvordan håndterer fortælling 11 de problemfelter, der knytter sig til kvinde- og manderoller i den borgerlige familie i klassesamfundet?

B:

Find illustrative eksempler på, hvordan moderniseringen af samfundet og kvindebevægelsens fremkomst fik indflydelse på, hvad kvinder kunne og måtte.

Fortælling 12:

A:

Hvilken betydning tillægger fortælling 12 husmoderen i arbejderfamilierne?

B:

Hvordan skildrer fortælling 12 børns vilkår omkring år 1900?

Og hvilke forandringer i befolkningsudvikling, sundhed og levealder synes at være på vej i det tidsrum?

C:

Tjek de oplysninger og vurderinger, fortællingen fremlægger – og find oplysninger og udsagn, som kan anvendes til at be- eller afkræfte fortællingsens udlægning af forholdene.

Fortælling 13:

A:

Brug fortælling 13 og tekst 78 fra bogens digitale kildesamling som grundlag for en kort fortælling om, hvordan fremtidsudsigterne tegnede sig for børn født mellem ca. 1890 og 1914.

Fortælling 14:

A:

Skriv selv en fortælling på grundlag af bogens fortælling 14. Du skal fokusere på 1920'ernes og 1930'ernes kulturelle forandringer – som de kunne se ud i en ældre kvindes optik.

B:

Fortælling 14 registrerer mange kulturtræk og nye fænomener, som er forbundet med et moderne by- og forbrugerliv.

Vælg nogle få træk eller fænomener ud – og gå på sporjagt på nettet for at finde oplysninger og materiale til en kort uddybende fortælling.

Fortælling 15:

A:

Undersøg, hvordan fortælling 15 dækker kulturkampen for og imod kvinders ret til at bestemme over deres egen krop.

Inddrag mindst to af følgende tekster fra bogens digitale kildesamling – tekst 82, 86, 88-90.

Fortælling 16:

A:

Hvilke træk ved samfundsudviklingen fra 1940'erne til 1970'erne får – ifølge fortælling 16 – store konsekvenser for både familie- og arbejdsliv?

B:

Spørg dine bedsteforældre – eller eventuelt andre medlemmer af deres generation – om, hvordan hverdagslivet var i 1950'erne.

Lav derefter – med inddragelse af fortælling 16 og de nye oplysninger, du har skaffet dig – en ny fortælling om børne- og familieliv dengang

Fortælling 17:

A:

Hvad vil det sige at være *ung* – hvornår er man bare barn?

Brug dine egne oplevelser og erfaringer som afsæt for en kort diskussion af og med fortælling 17.

B:

Lav en sporjagt som grundlag for en fortælling om, hvornår og under hvilke omstændigheder opfattelserne af børn, barndom og ungdom har ændret sig afgørende gennem de seneste ca. hundrede år.

Fortælling 18:

A:

Nu er vi selv blevet fremmede, står der at læse i en afsnitsoverskrift på side 136.

Undersøg, hvilken mening udsagnet giver i fortælling 18 – og diskutér den holdning og vurdering, som ligger bag.

B:

Hvordan har familielivet det i dag?

Tag udgangspunkt i dine egne erfaringer – og diskutér dem i lyset af fortælling 18.

Fortælling 19:

A:

Betegnelsen *den seksuelle revolution* bliver ofte brugt til at pege på nogle store holdnings- og adfærdsændringer, der er indtruffet i løbet af 1900-tallet.

Lav en lille sporjagt – og brug oplysninger fra den, fra fortælling 19 og fra tekst 84, 97 og 104-108 fra den digitale kildesamling som grundlag for en ny fortælling.

B:

Skriv en fortælling eller et oplæg til diskussion i de store – og også paradoksale – forandringer, der er sket med befolkningens opfattelser af seksualitet, pornografi og nøgenhed i det offentlige rum fra 1960'erne til i dag.

Er det rigtigt, når fortælling 19, side 147 nederst påstår, at nøgenhed nu synes at virke *pinligt lammende* på mange – også *på tværs af kulturer*?

Fortælling 20:

A:

Forestillet fremtid:

Hvordan forestiller du dig, at din egen livssituation ser ud om tyve år?

B:

Hvilke udviklingstræk fra de fire skitser til fremtidsscenerier (fortælling 20) finder du mest realistiske – og hvorfor?

Kommentér også, hvilke de tænke udviklinger, du oplever som mest positive og negative.